ИЗЛАЗИ У ЧЕТВРТАК И НЕДЕЛЮ

ОГЛАСИ
плаћаю се од свакога редка из гармонда први пут 6, а после 4 нов. За жиг сваки пут 30 нов.

Предплату прима уредништво, све ц. и кр. поште; а у Београду разноситель Напредка.

НАПРЕДАК.

ПРЕДПЛАТНА ЦЕНА У АУСТРИСКИМ ЗЕМЛЯМА
На годину 10 фр., на пол. год. 5 фр., и четврт 2 фр. 50 новч. а. вр.
У СРБ. КНЕЖЕВНИ
На годину 100 гроша, на пол. год. 50 гр., на четврт год. 25 гроша.

Уредништво е у дунавской улици, у кући гђе уд. Стерине, у I. кату.

БРОЈ 48. У НОВОМЕ САДУ, У НЕДЕЛЮ 20. ЮНИЯ 1865. ГОДИНА XVIII.

ПОЗИВ НА ПРЕДПЛАТУ
на другу половину године
НАПРЕДКА.

Идућим месецом починѣ други овогодишньи семестар нашега листа. Учтиво позивамо наше п. н. читателѣ, да се изволу предплатити на нѣга. Ни од кое стране независећи, непримамо ничие заповести или мигове; лист наш обдржава се едино народном подпором путем предплате, едино народном напредку и есте посвећен. Од 1. юлия по р. престаз код нас власт войничких судова. Ако тиме и ние сасвим престало и изузетно станѣ, ипак ће бити колико толико веће слободе журналистици.

Ми ћемо увек и у свакой прилици бранити у нашем листу интересе слободе и напредка людскога и надамо се, да ћемо у томе бити ревностно подпомагани од наших п. н. сународника.

„Напредак“ стои на 6 месеци 5 ф. —
на три месеца — — — 2 ф 50 н.
на два месеца — — — 1 ф. 70 н.
на месец дана — — — — 85 н.

Предплата пека се изволи послати у плаћеном писму подписаном уредништву у Нови Сад.

Наручбине без новаца неуважаваю се.

За **Београд и Србию** нека се изволи предплата давати г. Проки Теодоровићу нашем разносителю у Београду, а он стои под поузданим надзором. Цене су за Србию:

на шест месеци — — — 50 гр. чар.
на три месеца — — — 25 „ „
на два месеца — — — 17 „ „
на месец дана — — — 8½ гр. чарш

Уредништво „Напредка.“

Министарска криза у Бечу.

Єдан од листова, кои своє биће воде и одржаваю из диспозициона фонда, рече ономад о гласовима, кои су се разносили о предстоєћой кризи у министарству бечком: „Од неколико дана показала се у некоим новинама сабласт министарске кризе. Праве се читаве министарске листе. Има министарска криза, има є заиста, али колико ми знамо, само у главама оних, кои то сами желе.“ После два дана заиста промени се министарство.

Тако є то изненадно пошло!

Званични „Винер Цайтунг“ од 16 юния саобштио є найвише одлуке од 14 о. м. по коима є примлѣна оставка ердељскога канцелара грофа Надаждие, угарскога канцелара грофа Зичие и коима се наименує за угарскога канцелара Ђорђе пл Майлат. Іош дан пре мислило се, да пре заключеня райксрата неће бити промене у министарству. Али кад є у суботу Н. В. цар саобштило г. надвойводи Райнеру, да є г. Майлата наименовало угарским канцеларом, онда све узе други вид. Надвойвода Райнер одмах заиште одпуст од председништва министарства, кою є добио у виду одобреня одпустке, те ће иѣи у Лондон. Наравно да ни остало министарство ние могло остати. Грофови Зичия и Надаждия дадоше оставку, за њима министар полиции Мечерия, напоследку 15 юния и министри Шмерлинг, Ласер, Хайн, Пленер. Гроф Менсдорф привремено є добио председништво министарства. Н. В. цар остале министре умолио є, да задрже своя места до новога уређеня; ово є као и примлѣна оставка.

Министри Бургер, Франк и Естерхазия остаю у министарству. Исто тако ние дао оставку ни хрватски канцелар Мажуранић. Али се говори, да ће се све три канцеларие у єдну, угарску, сединити; толико стои, да се место ердељскога канцелара неће попуњавати.

Нови угарски канцелар већ є био у канцеларии своіой.

Како ће се ново министарство склопити, идемо да видимо. Посао склапаня поверен є грофу Менсдорфу. Као будућега државнога министра именую грофа Белкреда, саданѣга губернатора у Чешкой; исто тако веле и за грофа Менсдорфа, да ће за кратко време одступити, а на нѣгово место да ће доћи кнез Метерних за министра споляшньих послова.

Промена ова министарства уєдно ће бити и промена у системи; у томе іой и лежи важност нѣна. Дакле г. Шмерлинг недочека, ако є и казао био, да може чекати; система нѣгова пада и противници нѣгови дочекаше, да он падне.

Садашня промена министарска последица є уплива мађарског староконсервативног племства, последица є последнѣга путованя Н. В. цара у Пешту, последица є велике незгоде финансиске, напоследку є њойзи крив и сам г. Шмерлинг, кои є само „чекао“, а ние и радио на утврђеню праве уставности у земльи

Новине, кое су нам досада дошле од горе, неупуштаю се у коначно изрицанѣ пресуде свое, што се дає тумачити тиме, да ситуация іош ние врела. Ипак их є вредно промотрити, шта кое веле.

Феудални орган „Фатерланд“ ликує, што су, вели, надјачали мужеви, кои су октобарской дипломи били повод. Радост овога листа дає се поняти, ер г. Майлат спада у старе консервативце.

Орган тако званих либералних консерваториваца „Дебата“ особито удара гласом на то, да ће се све три дворске канцеларие споити у єдну, у чему она види хранѣнѣ начела целокупности угарске круне.

„Вандерер“, лист мађарске либералне партие ние сасвим задоволян са наименованѣм г. Майлата, ипак, вели, он нам є много ближи, но досадашня система. Лист овай мисли, да є по Угарску наименованѣ Майлатово толико, као припознаванѣ историскога права, а тиме се добило полѣ, на коме се може угарско питанѣ уставним начином решити. Он очекує од консервативне партие, коя є сада на крмило дошла, да ће дати подпуну слободу дискусие.

Од бечких тобожних независних листова, коима є недавно Шмерлинг био идол, али да єдан рече кою тужну за њиме. Они су се научили и онако сваком новом сунцу кланяти се. „Оздайче Пошта“ са великом резервом изражава се. „Преса“ мисли, да са одступанѣм Шмерлинга неће пасти фебруарски устав. Ипак, вели, ситуация є друга. Она се боои, да ће са Белкредом дигнути чешка страна главу, а са Голуховским пољска; райкрат ужи неће више бити єдино немачки, него ће почети и Славени у њему ячи бити. Она предвиђа, да ће сада све иѣи бурние, живлѣ, можда и опасние, али, вели са резигнацином, тако мора да буде, ако ће Аустрия да добие напоследку сталнию политичну организацию. Сад є Шмерлинг „Преса“ оличено покушенѣ, кое ние пошло за руком. Пре є она о нѣму сасвим друго мнѣнѣ имала.

„Нае фрає Пресе“ мисли, да ће ново министарство бити саставлѣно у духу октобарске дипломе и да ће спрам Угарске иѣи на погодбу. Лист овай ние особито задоволян са променом и теши се са речи г. Шмерлинга: Можемо чекати!

Листови диспозиционога фонда пали су с неба. Они се неупуштаю у разговор о ситуации; хоћемо, веле, да видимо, шта ће бити. Они се само тиме свете, што међу именима, коя се споминю у свези са будућим министарством, нема никога од данашнѣ райкератске опозиције.

„Телесни“ орган г. Шмерлинга ћути! —

Од пештанских листова да споменемо „Лойда“. Он се такоћер са резервом изражава; у одступаню министра Шмерлинга види промену у системи, али и он у томе велику важност види, што ће се укинути ердељска и хрватска канцелария, чиме ће се повратити и припознати целокупност угарске круне.

Чешки листови били су за цело време Шмерлинговог правлѣния нѣгови найжешћи противници, те су због тога люто страдали, наравно да им ние нѣгово одступанѣ криво. Они су то одавна казали, да се Шмерлингова система неможе одржати, ер є била у опозиции са већином народа аустриских и одржавала се само художественим маіоритетима. Пад Шмерлингов значи неуспех уставне централизаціе, исто као што є пад Бахов значио неуспех абсолутистичне централизаціе. „Политика“ види у министарской промени данашньой уступанѣ централизаціе начелима мађарских консерваториваца, али засад се іош неможе казати, у колико ће тиме и дуализам напредовати.

„Народни Листи“ мисле, да би нужна и логичка консеквенция новога министарства била, да иде за искреним поравнанѣм с Угарском, да се остави досадашнѣ претеране централизаціе, да даде већу меру самоуправе, да већма уважава историско право поединих круновина и да болѣ уважава равноправност народни. Новине ове непадаю се, да ће новим министарством начело уставно знаменито окрепити се, ер ће нови кабинет бити по свим изгледима племнѣки и феудални, дакле противник либерализму и демократии.

Из Беча являю, да се свети патриярх Самуило оданде за Карловце тек 16 юния крепуо. Нѣ-

ПОДЛИСТАК.

Єдна проповед.

Славни руски проповедник Нестор, калуђер у Соловецком манастиру, кои є на далеком северу на єдном острову белога мора, када пуче глас о нѣговом редком проповедничком дару, би 1843. године позват у двор цара Николе. Он дође, али само циглу єдну проповед рече у дворской цркви у зимском дворцу пред покойним царем Николом, царицом, целом царском породицом и целим царским двором. Речитост седог соловецкога проповедника очевидно се коснула цара Николе, ер оца Нестора одмах по нѣговой проповеди послаше натраг у нѣгов манастир, али да више несме проповедати и да на нѣга добро пазе.

Ево те беседе оца Нестора, коя ако се и ние допала царском двору, шат „савида“ кою хришћанску душу.

„Блажени, кои су гладни и жедни правде, ер ће се наситити! При погледу на слушателѣ, за мене тако нове, требало би да молим за стрпленѣ спрам убогога старца, кои нема никаква дара. До данас сам увек проповедао божию правдолюбивост по кућама са сламним кровом, проповедао сам о грозама вечне муке несретницима, кои често неимаше ни насуштнога хлеба.

„Шта учиних, да од Бога нађем!

„Я сам смућавао божяке и найболѣ любителѣ Господа свога, побуђивао сам ужас и тугу у добрим и простим срцима, коя би требало да сам успокоио и утешио.

„Али овде, куда год оког бацим, видим горде и охоле племиће, кои мисле, да их неизмерна провалия дели од убогих радећих и сиромашних, видим велможе, кои су заборавили, да ће по овом кратком животу и њих гроб узети у своя наручия. Видим овде оне неприступне судие, кои ће се тек на страшноме суду сетити, да су били на земльи судие, видим богатоще, те силне угнѣтателѣ сиротинѣ, те найокорелие грешнике, како одбацую суд божии, а суда людскога небое се.

„Овде би требало да сам проповедао слово божие о грозама вечите муке, те подсетио на последнѣга судию будућега, да бих осветио невине, њиове сузе и страданя.

„Небесни цар предавши сама себе на смрт из любави к човечием роду, ние ли тиме показао и земальским царевима, како велика треба да им є любав спрам своих поданика, спрам браће свое?

„Наш общти отац предао є теби, цару земальскоме, све нас, децу свою, да се стараш за њиову срећу. Хтео є, да єдан човек служи своіом мудрошћу на благо милионима, а ние хтео, да милиони люди служе на раскошност и срећу єднога човека.

„Ние те Бог поставио владателѣм за твою любав, но за любав народа!

га су, веле, мало пренебригли, али сада су му опет изишли на сусрет, те ће се његове ствари ускорити. У Беч е позват и ђенерал Филиповић, да учествуе у светованю о заключепьима последнѣг србског сабора.

Ѣ. — Читамо у немачким и србским новинама о послу и о скорим резултатима србског народног сабора од прошасте зиме и о петиции личной у истом послу Нѣгове Светости патриярха Самуила; и будући да е исти сабор обеѣао, да ће се и позориштна ствар Нѣговом Величаству и влади са молбом са субвенцию поднети, а кое е и сам ђенерал и ц. комисар барон Филиповић и Н. Светост г. патриярх обеѣали се за позориштну ствар топло се заузети, то ипак ни у коим новинама іош ни речице о позоришту било ние, да е већ врховной власти поднето; то би многога родолюба, кои за све, што е народно, топло осеѣа и заузима се, желя била, да би вредни и толико труда полажуѣи одбор за србско народно позориште и сад потрудио се, да и са свое стране еном петицином подупре сабор, да би се код владе новчана помоћ за позориште добила.

На сабор троедне кралѣвине изабани су далѣ ови посланици:

У Кушиньи у пожешкой жупании Іосип Шпун-Стрижић (син пожешког великог жупана).

У Беловару трговац Ружичић.

У Дарувару избран е за заменика даруварскога посланика Паул, а за заменика посланика из среза Стос.

Речки капшол избрао е каноника Ивана Фияминия.

Сеньски капшол избрао е каноника Антуна Соколића.

У Винковцима у први мах изабрани су били трговци Веселиновић и Јанковић, али они непримише избор, те тако би изабран, као што е явлѣно мајор Турковић и граничар Драгашевић.

„Домобран“ вели, да ние истина, што е у „Политици“ явлѣно, да су велики жупани у троедной кралѣвини добили 16,200 фор. да агитую при изборима заступника за предстоѣи сабор. Вели, да су велики жупани добили истина 17,000 фор. али да е ова свота на трошкове при изборним пословима.

Пишу из Загреба, да е тамошня главна команда послала граничарским региментама за изборе посланичке упутство, у коме е међу осталим наређено било, да се при изборима настои, да небуду изабрани онаки люди, као 1848 и 1861 године. Будући су пак обе ове године били изабрани већином прости граничари, то се сада найвише на то гледало при изборима, да небуде нико изабран, кои ние войник, да нико небуде изабран од бивших саборских посланика, напоследку, да само официри буду изабрани. И отуда испаше свуда избори, као што су испали.

У Сеню е изабран за сабор Карло Акурти и парох Вински, оба од опозициe.

У Карловцу др. Іордан и Вранић грађанин, оба од опозициe.

Осечки магистрат сасвим е по своме ћефу тумачио изборни ред. Он допушта само оним грађанима осечким бирати, кои су іош пре 1848 положили заклетву као грађани. На тай начин више од две трећине грађана лишени би били свога права.

ДОПИСИ.

Из **Ирига** 17. юния. Непропуштам явити вам, како е ствар код нас текла са избором за сабор загребачки. Уче на дан еан пре избора заказао е г. судац Єфта Новић, да се одбор састави у 8 сати уутру, куда ће и он сам доћи, да се конферуе и мнѣня да покупе, како ће сутрашньи посао олакшати. Наш местни поглавар г. Тома Єремић скупио е люде, кое е он хтео, тако да ни еднога трговца позвао ние, и кад г. судац дође и предложи, чега е ради одбор саввао, да би се увидило на што се смера и да се за сутра посао олакша, г. Стева Коядиновић, кои се ту случайно своим послом десио, али не позват (а кнез му се изговарао да е то „небрежение“ од пандура, што он позват био ние, те га позивао, да остане у конференции.) разложи свое мнѣнѣ, како би требало изабрати гг. дра Светозара Милетића и дра Михаила Д. Полита, наводећи ревност и заслуге г. Милетића око напредка србсконароднога, што е он до данас и словом и делом посведочио, и како би се с ньима Ириг дичити и поносити могао, када би Милетић нѣга заступао. Г. судац примети на то, да по гласу напутка г. Милетић никако неможе бити изабран, ер ние у „круновини“ овой рођен, нити е явни чиновник у ньой. На кое г. Стева Коядиновић одговори, како г. Милетић од 1861 године Руму код сремске жупание заступа, и да е 1861. године за сабор загребачки у жупании сремской за заступника изабран био. Г. судац на ово рече, да довече у 6 сати, када г. велики жупан буде дошао доћу управо к нѣму сви и да се о томе с ньиме посаветую, те да им г. велики жупан каже, еда ли може или неможе г. Милетић бити изабран за посланика. Затим предложи г. парох Моловић гг. Јована Живковића присѣдника банскога стола и архимандрита Германа Анѣелића, на што му г. Коядиновић примети, да никако више неможемо покланяти поверенѣ монасима, да нас на сабору заступаю. Било е у той конференции и других мнѣня; између других приметио е еан тежак, да би и наш г. кнез могао ићи на сабор.

Када е г. велики жупан дошао, оду у конак нѣгов одборници, осим г. Коядиновића, кои нехтеде ићи, ер ние редовно позван био. Ту се дала прилика г. кнезу и іошт еном члану обштине, да г. Коядиновића бувциом назову, што е у свое име предложио г. Милетића. Ово називанѣ од стране г. кнеза без сумнѣ биће било па прошло, ер што се г. Коядиновића тиче и нѣгова явна и приватна характера, ту мислим неће никоме у Иригу уступати.

Сутра дан, т. е. 17 юния, слѣдовао е избор. Изборници су били поделѣни на два одсека са помешаним грађанством. У првом одсеку предложе гг. Стева Коядиновић, Ђока Коядиновић и Никола Симоновић за посланика г. Милетића. Ньих у име напутка одбише. Они онда заишту, да се то уведе у записник, но ни с тим неуспеше, и затим би изабран г. Михаило Полит. У другом одсеку на предлог г. пароха Мойсия Моловића би изабран г. Іован Живковић, а за заменика нѣговог наш пристав г. Теодор Рогулић.

Исти дан био е у селу Павловцима избор за срез и изабран е г. др. Ливие Радивоевић ц. дворски саветник при хрватской дворской канцеларии. Еан бирач из I. одсека,

V. **Београд**, 17. юния. Овде е код нас свакога дирнуо глас, да е предводитель Херцеговаца Лука Вукаловић принуђен у Русию се кренути. Лука е, сви знамо, неусипне трудове кроз две године дана за свой народ и за свою милу отачбину полагао. Жалост е то и губитак по наш онай народ, кои се неда лако и брзо накнадити. Страдамо и на све стране света у овом столећу губимо се и скоро коначно пропадамо! — Бог е милостив, и само та едина надежда одржава нас, да ће кадгод боля времена и за нас наступити. —

Тек што е Вукаловић землю свою оставио, ево већ видимо едну депутацию од Баняна и Рудина, коя е дошла амо, да умоли светлога нашег кнеза, да им се дозволи у Србии населити. Ови изасланици излазе сутра пред кнеза; видиѣемо, шта ће им се одговорити. —

Турци се сада, како ови Баняни причаю, здраво шире и размећу по Херцеговини, и млоге куле тамо граде, куд су Лукина найвећа утврђеня била, зар да се сваки могуѣи устанак предупреди. Како се ови валяни и брижни наши Херцеговци изражаваю, да Лука ние землю свою оставио, што е хтео, но од тешке неволѣ, што е то учинити морао; али у нѣму сву надежду имаду, да ће им се скорим сретние повратити и започето свето дело ослобођеня херцеговачкога, ако Бог да, извршити. —

Као да е у изгледу, да ће се скорим о желѣзници код нас започети. Ючер су отишли одавде у Крагуевац, да оданде одпочну пут за желѣзницу предходно размеравати и разматрати.

Исто тако одпочеће се и варош Београд іошт овога лета регулирати; а шта е са оним турским развалинама? то се све іошт еднако незна.

Енглеског свештеника Дентона дочекую по унутрашньости да неможе болѣ бити, народни коняници пред нѣга излазе, да му почаст укажу.

Из **Вршца** 16. юния. Одкако е дружина народнога позоришта овамо дошла, представляла е ове комаде: у среду 26. мая „Милько Мркоњић“, у четвртак 27 мая „Пуница“ и „Любав и философия“, у суботу 29 мая „Мишел Перен“, у неделю 30 мая „Кралѣва сея“, у уторник 1 юния „Госпоѣе и хусари“, у среду 2 юния „Карло XII“, у суботу 5 юния „Заручник и невеста“ и Шаран“, у уторник 8 юния „Неманя“, у среду 9 юния „Низ бисера“, у четвртак 10 юния „Лудница“ и „Жена што кроз прозор скаче, у суботу 12 юния „Стари бака и син му хусар“, у неделю 13 юния „Звонимир“, у уторник 15 юния „У лажи е плитко дно“. Арену посеѣую исключиво Срби вршачки, но кишовито време яко шкоди позоришту: већ е четири пута досада представу предупредило; иначе би посета испала много болѣ. Преосв. г. владика наш Емилиян недолази на представляня, али е за свою ложу предплатио. Дружина народнога позоришта биће овде іош своих 15 дана, после ће ићи у Чаково и оданде у Темишвар.

Из **Базяша**, на видовдан. Лицем на данашньи целом србству найзнаменитии дан имасмо ми овде прилике видити еног од славних србских войвода, кои е за свой народ све оно чинио, што се од србска сина искати може, и са чега ће му име на веки у народу славно бити. Данас приспе овамо чувени юнак херцеговачки войвода *Лука Вукаловић* идући из Беча на гвозденом путу. Ко се год на нашой станици десио, сваки е погледао войводу са найвећим учешѣем. Десило се овде и неколико србских девояка из Старе Паланке са воѣем, те и оне се искупише око войводе, кога већ од четири године амо у песмама певаю. Войвода Лука има уза се іош 15 друга и отишао е на пароброду доле, управо у Русию. —

Кад га испратисмо, оне речене србске девойке одоше полѣм певаюѣи:

Вукаловић браћу води,
Нѣга мати на то роди —

ах! али сад их неводи на диндушманина србскога, но у далеку ледену Русию! — Нека божии благослов буде увек с ньиме и с нѣговом тужном и сужном Херцеговином! (Задарски „Национале“ явля, да е Лука Вукаловић 7 юния поред Задра прошао на пароброду и да се за време краткога бавлѣня паробродова под Задром састао са губернатором далматинским бароном Мамулом. Са Луком е нѣгов тайник Любибратић, некои од нѣгове породице и іош неколико друга.)

○ Из **Суботице** 13. юния. По достойном примеру други давала е данас овдашня србска омладина покойном и никад незаборавлѣном србском композитору Корнилию Станковићу парастос, достоян имену нѣговом. Три свеѣеника са ђаконом и певцем чинише дужности по обреду наше майке

„И вама, дворани и велможе, реѣи ћу кою реч, али не да бих вас поучио, ер камо онога, кои би могао одвратити вас од вашега пута, ви непревр-нусте свога живота! Суета, гордост, осветолюбие, сладострастие — то су ваше добродѣтельи! Истина е вама простачка, варанѣ и лукавство вама су израдна свойства ума.

„Истину сте одатле изагнали — нѣ нема више овде. Овде лаже не само език, него и ушеса. Сви под обравином приятельства и учтивости хвале еан другога у очи, али у срцима е вашим ненавист, завист и презиранѣ. Из далека чините се достойни неба, али кад вас ближе погледамо, несретнии сте и од последнѣга тежака, на кога са презиранѣм погледате!

„Сад се на вас обраѣам, о войници, и питам вас: Нашто вам е власт дала мач? Зар не на обрану отачбине? Како дакле смете оштрити га против браће свое те постати убицама и изедначити се са разбойницима? Зар ви мислите, да онай човек, кои се зна борити, ние више доноситель, злочинац разбойник? да нѣгово варанѣ бива правом, нѣгово злочинство добродетелю? да свака обида нанешена вама, вашой матери, нарушаванѣ части и поштена имена — жени, сестри, кѣери одкуплюе се раном мача, и ма како злочинство да учините, да е довольно, ако убиете онога, кога сте увредили, па да злочинац буде оправдан? Велики Боже! Оговорити поштену жену, преварити жену, преварити приятеля — то код вас ние неправда, само кад е клеветник, заводитель или злочинац толико неваляо, да свога противника и убие! Зар мислите, да нитков, кои онога убие, кои га назове нитковом, постане чрез то злочинство поштеним човеком? Невалялац остае невалялцем, па ако ће се и сваки дан бити мачем или пушком!

„Господи! Где сам я то? Єсам ли я у хришћанскоме храму, где ме хришћани слушаю? Где су твои закони, коима се диви мудри и кланя поштени? Али ови овде — ти нису твои, то су людождери, кои се опияю крвлю браће свое!

„Да ли ће зрачак милости и добродетельи просветити ваше срце? Скорим ће вас сустигнути смрт, а по смрти нема каяня!

„Живот човечии подобан е путу, коме е на краю страшна пропаст, у кою мора сваки пасти. Такав е закон природе.

„Хтео би се вратити натраг, али све гони човека према пропасти.

„А шта очекуе вас тамо, кои сте окупани у крв ближньих своих и кои сте напоени сузама браће свое!

„Освестите се, іош е час, да дођете к себи, ако и стоимо сви на край пропасти!“

„Амин!“

цркве. Ову тужну светковину увеличало е слово г. Божидара Вуића, кое е све присуствујуће дубоко дирнуло. Ко е познавао покойног Корнилия, ко е знао оценити нѣгова велика и славна дела цркви православной и народу србскоме учинѣна, тай ће, мислим, сваки с нама заедно зарадовати се племенитом делу и предузећу србске овдашнѣ омладине. Но ние код нас све тако! При свем томе што е овдашнѣ избрано обштество поняло и уважило дела Корнилия Стапковића по народ србски и цркву православну учинѣна, ер е нѣгова вештачка дела за цркву набавити дала, и почем су гг. свеćеници, ђакон и певац на први позив омладине свое суделованѣ на парастос Корнилия добровольно и радо обećали и без икакове награде, кое им на велику хвалу служи, те е и приличан брой народа без посебнога позива у цркву се на парастос стекао и побожно на овоме одстояо: опет су два наша учителя мужке школе гг. Н. К. и Ђ. Л. іошт за време божие службе пред парастос, свое ђаке из цркве извели и заповедили им, да на парастос несмею доћи. Преч. г. Исак Лудаић, наместник и локални директор, наложио е гг. учительима децу у цркви задржати, но само едан девоячки учитель г. Борђе Гойковић (кои нам е иначе у свему примеран, и за сваку добру и народну ствар одушевлѣн) по налогу г. директора и по свом собственом убеђеню учини и децу у цркви задржи; на против она два прва противе се налогу свое предпоставлѣне власти, увреде чувство народа и децу морално казне. Шта од такови учителя и просветителя народни очекивати можемо? У место да деци примера даду, и да их поуче, како ће увек за племенитим тежити, они децу іошт одбияю; како ћемо онда цветати и напредовати? То е узрок, што наша деца из трећег разреда у другу католичку нормалну класу иду и ту у залуд три године пропусте, док у прву гимназию дођу, у место да одма у прву граматику ступе. Ако овако и на далѣ буде, да ова два наша горе именована учителя без икакове субординације и дисциплине остану, онда е жалостно по нас и децу нашу, онда болѣ да се тай новац, кои се ньима издае, на болѣ цельи обрати, кад и овако од ньи наша деца ништа научити не могу, нити има цельи држанѣ такових учителя. Ми овим очито пред целим нашим светом исповедамо, ако поправке скоро не буде и сатисфакцию у горнѣм делу од дотичне стране не добиемо: да ћемо далѣ кораке у томе погледу чинити; надамо се бар да ћемо од више наше школске власти у томе праведан суд добити. —

У едно брзоявом явлѣно е и породици Станковића у Будим, да е данас србска омладина заслужноме Корнилию парастос овде давала.

У **Мартоношу** на Видов дан. У 44 брою „Напредка“ изишао е одговор на мой одговор, и то іош еднако под знаком. Г. дописник вели, да неналази за вредно одговарати ми, но будући да сам му се личности дотакнуо, принужден е то чинити; я незнам да сам могао у личност нѣгову дирати, кад га іош и сад незнам ко е; него сам само ствар, кою е он изопачио, онако разяснио, као што есте; а ако е он гдикоя наговешћиваня на себе примио, то му ни сам я крив, што нѣму за клобуком шушка, и он дакле свое личности ради одговара, а не ствари ради, кою е сам на явност изазвао. Види се дакле, до чега му е стало. Я ћу избегавати личности колико могу и у овом одговору, и гледаћу у границама умерености истину показати и свое поштенѣ, кое е под маштом дописникове истине нападнуто. Што г. дописник вели: да ние питанѣ, у кои е дан уговор учинѣн, то не стои, и я баш држим, да е то главно питанѣ било, ер кад он као год у овом, тако и у првом свом допису не само да нам право на редовну плату одриче, него оће іош и едну годину силом да одинати; а я као што сам веć казао, а и протоколи воćени од лица на куплѣвѣ бира од обштине опуномоćеног и наше признанице сведоче, да е наша плата само до конца 1859 г. редовно покуплѣна и нама предата — онда мислим, да е нужно било казати, кад е уговор учинѣн. Што г. дописнику здрав разум недопушта веровати, да обштина може наговаранѣм каквим од пута правичности одступити, и то му нисам крив, и ако то стои да махинације особито у овакoм случаю много штошта чине поред све честитости и валяности већине чланова обштински. Што дописник далѣ у свом рачуну вели: да я од 1848 год. ни пера ни сам замочио на попису нашег народа да радим, нити управо знам, колико пари у нас има; то е само речено, и я га упућуем на г. Милоша Еремића председника обштине, нека га исти увери, да е он попис парова од мене у рукама имао, да по налогу срезког судца бир по класама измете. Я главни фактор у обштини нисам никад био, веć сам само у границама мое дужности делао, а што сам свое право бранио и што ћу га свагда бранити, то ће ми само г. дописник моћи замерити. Што се свитка од 1779 год. тиче, то знам да су се Мартоношани непосредно из Мартоноша с ньиме упознали, а не преко Крстура, ербо га е председник обштине іош 1860 год. набавио, а онда се блажена рацковићева ера В. Кикиндском окружию іоште ние започела, и я се о свитку ни с ким нисам ни у какве преговоре упуштао, осим што сам казао, да ако ме власт упути да на нѣга пристанем да ћу пристати. То власт ние учинила, него е одредила, да нам се и далѣ онолико има плаћати, колико и пре, дакле незнам, зашто да пристанем на оно, што нигди не постои и што е толико да я мом слуги више плаћам, и ко незнам зашто би дописнику по вольи било, да се парохом плата на четвртину редуцира, кад се онима другима, кои су у обштинской служби, од 10 год. веć у четир ма плата повишавала. Што ме г. дописник уверава, да неговори непозван у име обштине, веć да е умолѣн адвокат у другом сталежу — залуду му е све довде, док ми свое поштено име не каже. Као год што дописник у првом тако и у другом допису свом за оне без спровода посараньиване неговори ясно, а и незнам, зашто их мени набрая, кад се мене од ти ниедан не тиче. А за Саве Терзина унуче нека се г. доп. болѣ извести, ербо како сам могао Сави казати, да нисам дужан ђалинско дете саранити, кад он код мене онда ние ни био. Я се позивам на мое парохиане да посведоче, да ли сам я и едног самртника само опояо а не испратио.

Да е о воскресению црква пуна била народа, то не може дописник одрицати. Ово напоменувши ништа друго нисам тео но оне нѣгове речи у првом допису побити, гди каже: „да се народ у последнѣ време сасвим од свое цркве одпадио,“ и додаем, да ние слѣдство, да когод што на сумце говори о чему, ако се ние онде десио, гди се то, о чему говори, збило. По том начину мишлѣня морао би сваки историк проживити цео век човечанства, и у исто доба на сваком месту бити, ако би тео да напише праву историю, за кою се зна, да се на истини оснивати мора. Кад е г. доп. као што вели ту сажаленя достойну ствар веć тео явности предати, требао ю е онако представити као што есте, и свог имена знак метнути, а не без основа нападати и оговарати, па са масом бомбастични изражая у допису под туђим знаком ефекта чинити, ербо ко истину говори, тай се не мора закланяти, а како са дописниковом истином стои, може се из тог заключивати што са своим правим именом не излази

Іован Милић, парох мартоношки*)

§ Из **Лике**, 2 юния. Времене се примиче, када ће се у сакуплѣном хрватском сабору у Загребу размрсивати оно из двоврстне преће савито бивше клупко, коіом едном врсти би кобни удес не само троедне кралѣвине, него цѣле царевине кроз толико лѣта обмотан и стегнут, да е веć био и найсмѣлии дух очаявати почео у мисли, како би се та пређа покидати дала; дочим е друга врста преће у том клупку мѣсто оне бабушке, на кою се обично пређа мота, заузимала. Ова послѣдня право е и чврсто предиво, опредено из чистог власа стародавног народног устава, прва пако изпредена би из смѣсе сваковрстне чрез оне високоумствующе главе, кое народе с оног гледишта пресуђую, са коег невѣшт властелин хоће у своіой шуми звѣрняк за разноврстну звѣрад без икакове нутарнѣ преграде да огради немислећи, да вук и срна, лисица и зец немогу едно с другим спавати.

Доће време, где наш велеможни владар увѣри се, да е горня пређа на реченом клупку негде стан негде бат, да е ради тога оно клупко пуно велики чворова, коих се ради неможе без запиняня свуда лако котурати, к тому да се са едног клупка неможе тканѣ сновати, а осим тога знаюћи, да е узрок тим чворовима баш она нутарня пређа, кою код обмотаваня ниесу оне вѣштачке главе знале и кадре биле еднако увити, заповѣди горню пређу одмотати, да се види, е ли баш иста узрок тому, и би ли се дало из те преће више маньи клупчића смотати, кои су за тканѣ при снованю необходно потребити; ербо без тканя нема одѣла, а без одѣла ние пута кудкамо од куће.

Сада е то питанѣ у половини наше царевине, животним питанѣм не само те половине, него и читаве царевине постало, коя то питанѣ чим прие рѣшено видити жели.

Будући ће код риешеня тог питаня и народни заступници из войничке краине своим гласом учествовати, то мислим да неће сувишно бити овде у кратко чин избора личких народних заступника описати. А ко хоће нека послие размишля како му воля.

Предуготовителна изборна дѣла, избор изборника и избор изабраних би у три дана обавлѣно, и то ево овако:

Дана 30. мая на обичной неđелной публикации би заповѣđено, да сутра дан од сваке куће старѣшина у компанию доћи има, и да ће они ту од сваке хиляде душа два изборника изабрати, кои ће морати сутрадан у Ловиняц одлазити, гдѣ ће на 2. юния избор народних заступника за хрватски сабор предузет бити.

Дан пред избором после подне око пет сати доће из Госпића пуковник наш г. Петар пл. Симић са маіором Бахом, а за ньиме више официра из дальих сатния, а тако исто и више изборника. Том приликом г. пуковник, ушавши у наше народно коло кое е тай дан у Ловиньцу као на дан св. Анте патрона филиялне црквo на Цвѣтуши, играло, дарова сваког играча и играчицу, пѣвача и пѣвачицу, уметача с камено,м слѣпца с гуслама, некога са пет, некога са два и едном форинтом. Сутра дан искупе се сви бирачи, те се по сатнияма раздиеле, да се договоре, кога ће изабрати, премда су се веć код куће и путем договорили били. Сви сатния заповедници осим мекинярског и удбинског, као и сви од администрацие официри осим србског, к томе неколико других официра, кои су као изборници изабрани били, били су присутни код своих дотичних сатниских оделѣня (Године 1861. код избора у Госпићу обавлѣног ние било баш ниедног официра, осим равнателя избора подпуковника Елгера) Около осам сати ставе се сви избирачи у своим одѣлѣньма на пияцу у округу около г, пуковника и остале господе (Та су господа били официри и неколика православна свештеника са протом личким. Римокатоличког ни едног свештеника, нити кога од ког другог сталежа не би опазити) Г. пуковник поздрави свию, те им разложи узрок данашнѣг састанка, а тай узрок у кратком садржаю означи овако:

Наш пресвиетли цар дао е сазвати сабор хрватски у Загреб, те е дозволио да заступници из войничке краине такођер на тай сабор доћу, на коем ће они имати вѣћати само о тако званим државоправним питаньима. Државоправно питанѣ е то: хоćемо ли ми ићи у Беч у райкерат, где ће се о целой нашой царевини вѣћати и уређивати? То питанѣ ние се могло на хрватском сабору г. 1861. докончати, будући су се наши тадашньи заступници дали од разни странака завести и новцем подкупити, (!!) да проти пошиляню у райкерат гласую, што су они и учинили, и поради чега е био сабор разпуштен. Разложивши далѣ разне користи, кое ће за нас и за царевину из райкерата извићи, запита сакуплѣне изборнике: „хоćемо ли ми дакле ићи у Беч у райкерат?“ кое питанѣ повтори, нечувши на прво питанѣ едногласног „хоćемо“. (Я мислим, да ово питанѣ припада само председнику хрватског сабора, а сабор іош ние отворен.) Ово су само главне точке говора, кои е осим тога официре као едине у краишком народу означавао, кои се недаду ни по коіой странки завести или подкупити, и коима е цар толику плаћу одмѣрио, да могу без туђе помоћи живити. Државоправно питанѣ савеза са Угарском ние г. пуковник споменуо, што незнам, или е заборавио, или можебити мисли, да то ние државоправно питанѣ, о коем ће такођер краишки заступници говорити моћи.

Сада се постави дугачки стол на пияцу, а изборници поставе се „компанивайс“ наоколо и предузме се гласованѣ од заднѣ по брою дванаесте сатние кульске. Од свию изборника ступи едан „белезенер“ напрво, те по реду изврлеза шест имена за заступнике и два намѣстника. Кад е он то изврлеза', онда запита г. пуковник остале изборнике, да ли се они с нѣговим избором слажу, кое они са „слажемо“ потврде, и тако е редом ишло до добросельске сатние, кое заповѣдник сатник Павелић заиска, да изборници нѣгове сатние посебице гласаю. Имам само додати, да е за девету сатнию г. прота лички Трбоевић, за четврту парох Шкрбић, за осму лайтман Бинички, за пету оберлайтман Бркић, а за прву лайтман Томлѣновић имена дотичних заступника врлезао. Већину гласова добише гг. маіор Бах, сатници Иван Томичић и Юре Скендер и надпоручник од администрацие Миле Шарић, а за ньима два намѣстника гг. маіор Благаић и сатник Мате Дошен. Послѣ обавлѣна избора позове г. пуковник од сваке сатние два изборника, да му писмено поднесу ньиове желѣ и оне точке, кое би за краину користне биле, обećавши истима, да ће он сам у Беч цару ићи за нас говорити.

Госпићани изабрали су на 31. мая за свог народног заступника г. пуковника Петра Симића Майданградског.

У гостиници Іосе Пешута би ручак за 50 о-

*) П. н. читаоци чули су обе стране, зато после ове дуплике заключуемо ствар ову у нашем листу. У.

соба приређен, а то за гг. официре и неколика православна свештеника. Изборницима поклони г. пуковник три маштела вина за ручак и послѣ подне резиће се та скупштина у разном осѣћаню.

Ето теби дакле, хрватски саборе, крѣпке подпоре од цареве войске за извоеванѣ твог стародавног устава, за кои су наши славни прадѣдови потоке крви пролили и њом талиянске брежуљке и мађарске равнице обилно натопили; я ти као слаби листак твое горе желим онай успѣх у твоіой предстоећой радњи, кои ти желе сви они твои синови, кои точно и савѣстно познаю свою дужност као прави домолюбци прама своіой домовини, и као вѣрни поданици прама своем краљу и господару. Е да бог да да би и за наше краишке предѣле извоевао, што нам е давнашня врућа желя!

На концу имам примѣтити, да к изборима ни едан сталеж осим граничара позван ние био, премда у войничкой краини има свештеника обоег вѣроисповѣданя, учителя, трговаца и т. д, кои сви мислим, да би имали право гласованя.

Троедна краљевина.

— У Загребу е изишла официозна брошура: Законити одношаи Хрватске, Далмациие и Славоние прама Аустрии и Угарской.

Чешка и Моравска.

— Г. Скрейшовски одступио е од редигованя прашке „Политике", коіой ће одсада бити редактор г. Іосип Свобода. Али г. Скрейшовски остаће и далѣ у редакции „Политике".

— Чешки списатель В. Халек путујући по славенском югу дошао е у Црну Гору, одатле ће у Крф, Атину, Цариград, Смирну, а вратиће се преко Цариграда Дунавом.

Аустрия.

— Ц. кр. команда дунавске флотице продае од флотице 3 пароброда, 2 топовске шајке, 7 шлепова и више чамаца.

— У Белой Цркви умро е капетан Херман Мартиновски, у Влаховићу умро е капетан Божо Будић, у Костајници умро е капетан Димитрие Кнежевић, Іован Алиловић надпоручник умро е у Сибиню (у Славонии), Пантелия Ђурић надпоручник умро е у Костајници, поручник Наталис Влаисавлѣвић умро е у Петровом Селу (у банатской граници).

Србия.

— Прашкой „Политици" пишу из Београда ово: „Ако народна светковина и ние имала оне непосредне последице, кое е желио патриотизам и законито нестрплѣнѣ мужева, кои навалюю, да се еданпут ради: то е ипак она донела по кое добро, кое обећава обилат плод, или се мора уписати као радостан напредак к болѣму. Ви знате, да код нас од едне стране мало драстичние узеше понятия „поредка и закона", те тиме изазваше мере, кое су више но консервативне биле, с друге стране пак узеше понятия „слободе" врло пространо, те дадоше повода огорченой опозициии, коя доведе и до своевольнога прогонства неких люди и до осниваня опозициона журнала „Слободе" у Геневи. Критичко положенѣ землѣ, сплетке већих неприятеля нашег народног препорођеня, кое су се у више покушая показале, показаше као потребну слогу свию партия, свию поштених патриота, ма они имали какву политичну вероисповест. Ово уверенѣ као да е у исти мах продрло у владине кругове као и у опозицию, и ми морамо са задовольством казати, да е обострано похвално сусретанѣ донело свога плода. Опозиция вели, да е с обзиром на положенѣ отачества, коме прете споляшњи неприятельи, готова подпомагати владину политику у том обзиру и неправити іой никакве сметнѣ. Журнал „Слобода" подпомагаће од св. Илие почевши у том смислу владину политику, задржаваући подпуну независност у пресуђиваню и критикованю унутрашњих питаня. Ви дакле видите, да ние мали добитак од народне светковине и ми морамо подпуно признаванѣ одавати кнезу Михаилу, кои е узео иницияшиву. — Код непогоде, коя се у Европи навлачи, и — чудно — у некой коалиции спрема се, али не против наполеонизма, него против славенства, преко е потребно, да славенске државе, бар у своіой унутрашњости буду укреплѣне подпуном слогом."

— Званичне новине почеле су саобштавати нови законик о поступку судском у кривичним делима.

— Званичне новине саобштише неки дан закон од 9. юния, коим се у Србии заводи реалка. Реалка ће имати шест разреда, али тако, да ће се у прва два разреда предавати исти они предмети, кои су и у прва два гимназиска разреда. Науке ће се ове предавати: наука хришћанска, србска граматика са стилистиком и кореспонденциом, рачуница, земљопис математички, фисички и политички, природна история, история србског народа с погледом на земљопис Србие, књиговодство, язик немачки и француски, експериментална елементарна физика, основи химие с обштом технологиом найобичниих заната, познаванѣ найобичние, рукоделског материяла и трговванѣ еспапа, алгебра, геометрияг механика, кемия елементарна, наука о машинама, популарна народна економия, наука о земљоделству са шумарством и скотоводством, архитектура, наука о трговини са законом трговачким и занатским редом, обшта история с погледом на земљопис, история трговине и заната, краснопис, цртанѣ геометриско и слободно, топографиско и перспективно с цртанѣм машина. Осим тога као ванредни предмети: певанѣ, музика и гимнастика. Реалка ступа у живот од нове школске године, и оснивају се у Ужицу, Крушевцу и Алексинцу по два найнижа разреда гимназие, од коих ће се еден завести сад, а други до године.

НАЙНОВИЈЕ.

У **Руми** су 18 юния изабрали за хрватски сабор гг. Светозара Милетића, Янчова негдашнѣга судца и Берталана спаинскога чиновника.

У **Инђии** данас е 19 юния избор.

Из **Вуковара** 13. юния. Хоћете ли да вам што одавде вредно явим? А како неби? Та овде се тек све на гумно насађуе, овде е осредница; шат узмогу одавде шта повише явити, шта се где чини и ради.

Шта ћете понайпре? Изборе бирача? Вальда сте већ дознали, како они беше свршивани по краини, па тако су боме и овде код нас, већ ако оћемо ту разлику узети, да код нас нотароши и кнезови неносе звездица, а то би рекао да баш ние велика разлика.

Сад да вам опет кажем, где су и коя су изборна места. Све су то по гласу главни градови Срема, што е доказано, да завираня не беше код оних, кои су та места за изборна одредила. Ево чуйте: Бобота, Негославци, Опатовац, Буђановци (е куд би без њих!) Ердевик, Черевић, Инђия, Павловци — сад реците, да нису то главна места китнястога Срема! На изборе ићи ће одређена комесия у сва речена места са своим председником, такођер ће и наш пресв. жупан свуда своим присуством учествовати.

Тако назвати осредњи одбор остаће у Вуковару, вальда да извешћа бирајућег одбора прима.

Ових дана сазива к себи пресв. жупан по неколицину грађана, препоручујући, да се постараю онакве люде за сабор избирати поред коих се неби морало црвенити.

Из **Руме**. Юче беше код нас избор посланика за предстоећи сабор наш; засад вам само у кратко являм. Велики жупан г. Кушевић наравно да е присуствовао при томе акту; сви србски бирачи едногласно дадоше гласове свое г. дру Милетићу. Г. велики жупан противио се избору г. Милетића, наводећи да е тай избор противан „напутку," ер избрани посланик по његовом мнѣню ние „син домовине." Честити Румляни ипак остадоше при своме избору, држећи да онай кои е представник румске обштине у жупанийской скупштини, да тай свакояко има ондашнѣ право грађанства и по томе е син домовине, а друго дольни е Срем део войводовине, дакле е сваки войвођанин син те домовине; а найпосле то е ствар кою има сабор решавати, за кои се случай већ за заменика побринуло, за кога е г. др. Стева Димитриевић изабран. И тако бирачи остадоше постояно при своме вотуму, као што людма доликуе. Осим тога изабрани су іош гг. Янчов и Берталан.

Из **Саларда** у бихарской вармеђи явља нам се, да е г. Петар Чарноевић 11 юния пошто е надгледао усеве свое и вратио се кући, прескочио найпре с конѣм широк ендек од 2 и по хвата, али после кад е коня и опет оштрим мамузама обоо, конь жесток по себи поскочи тако, да е г. Чарноевић пао и яко се угрувао. Контузие нису велике, али ће г. Чарноевић ипак найманѣ месец дана боловати.

Беч. Гроф Белкреди поставлѣн е за државнога министра. Бивши угарски канцелар гроф Зичия отишао е на своя добра у Угарской. У Бечу очекую скорим надвойводу Стефана, бившега палатина угарскога.

По последнѣм известию има аустриска народна банка готовине у сребру за 116,704,333 ф. 95 н, банкнота у промету 340,675,807 ф.

Пешта 16 юния. „Идек тануя" явля, да ће угарским палатином постати надвойвода Іосиф. Хрватки сабор отвориће као кр. комисар кардинал Хаулик. Пештанска омладина хтела е поводом промене у министарству овацию начинити г. Майлату, али е власт томе стала на пут.

Букурешт 15 юния. Кнез Кува наименовао е ново министарство, коме е председник Крецулеско.

Загреб. У Брибиру изабрали су за сабор хрватски Барчића од опозиције, у Гробнику Урпана од опозиције (судац Томислав Падавић носио е заставу са написом „Мрзляк" — ово е члан наместничког већа у Загребу — али е пропао), у Новоме изабран е Вончина (дакле не г. Иван Мажуранић).

Нови Сад 19. юния. Данас пред подне изгори у темеринском сокаку 14 кућа.

Бечка берза од 17. юния

Сребро	106	50
Дукати	5.	19

Станѣ воде.

Дунав. Н. Сад 19 юния. 8 стопа — пал. Опада.

ОГЛАСИ.

Обява.

Коіом од стране верительског одбора презадужене масе покойног Младена Стратимировића явно се обзнаюе: да ће се онай део пашняка од 161. ютра 108. (1200) четвороуг. хв. кои е при разделѣню општег кулпинског пашняка презадуженой маси покойног Младена Стратимировића припао путем явне лицитацие на три године дана и то од 1. октобра 1865. до 1. октобра 1868. под аренду издавати.

Лицитация ће се ова 16. юла у 3. сата после подне у општинской кући у Кулпину обдржавати, и том ће приликом или читав комад те землѣ заедно или у парцелама по 5 ютара по 2000 четвороуг. хв. издавати.

Лицитация ће се почети са 15 ф. а. вр. од 1 ютра по 2000 четвороуг. хв.

Ближа условия могу се или код долеставлѣног верительског одбора у Сомбору или код масе старателя г. Ђорђа Камбера у Новом Саду увидити.

У Сомбору 10. юния 1865.

Од верительског одбора презадужене масе Младена пл. Стратимировића.

Милош Парашки адв.

111—1—3 члан и перовођа верительског одбора.

Обява.

Од ц. кр. войничког комунитетског магистрата карловачког дае се до обштег знаня, да ће се 8. юл. 1865 пре подне у 9 сати у магистратской већничкой дворани држати лицитациона расправа због изнаимљиваня следующих регалия и набавака, као:

Регалие за провенштни фонд:

риболов дунавски
козара,
вашари и кантар.

Регалие за обштински фонд:

калдрма,
2 крчме на Ярковцима,
дрвара,
скела на Дунаву,
куплѣнѣ руевине.

Набавлянѣ дрва за депушат:

82 8/10 дол. аустр. хвати тврдих дрва за огрев.
70 дол. аустр. хвати меких дрва за огрев.

Грађевине у Карловцима:

Столарски посао износи	571	ф.	22	н. а.	в.
браварски „ „	434	„	—		„
мазалски „ „	126	„	9	„	„
стакларски „ „	144	„	—		„
молерски „ „	18	„	—		„
камен и песак и калдрма	757	„	81	„	„

Писмене понуде само ће се онда узети у призрение, ако су снабдевене кауциом, ако се пре лицитацие поднесу, ако имаю изяву, да се понудитель подвргава уговорним условльима, коя ће се при лицитации прочитати.

Накнадне понуде немогу се уважити.

Даля условля могу се сваки дан у званичне часове у експедиту магистрата видити.

Карловци 28 мая 1865.

Милић маіор, градонач. — Шик дѣловодитель.

106—3—3

Стечай.

У Месту Бану, налазећем се у Будимской епархии, протопресвитерату Сигетском, а комитату Бараньском, упразнѣна е учительска штация, с коіом е саюжена слѣдующа плата: готова новца 48 фор., 25 мерова пож. жита, 25 мерова пож. кукуруза, 6 акова вина, 2 хвата дрва за огрев, 2 ланца ораће землѣ, 1 ланац ливаде, по ланца обштег пашняка.

Просительи имаю молбенице свое са крштеним писмом, и свидѣтелствама сверху свршени школа, досадашнѣ свое службе, и сверху политичног и моралног владаня свога консисториуму овом до 12. юлия ове године поднети.

У Сентандреи, 2. юния 1865.

Консисториум православне Диецезе Будимске.

105—3—3

У МИТРОВИЦИ

издае се под наим **гостионица код „златног лава"** од 1. септембра 1865 на 3 до 6 година. Гостионица има при земльи велики салон за кафану, кои се може и као салон употребити за игранѣ; две собе за ручанѣ и две собе за точенѣ пића простим гостима; куйну, стан за крчмара, две конюшнице, две шупе, лепу Башчу за лето едну Леденицу и т. д.

У првом кату има велика соба за билияр или за ручанѣ са две друге собе, где е данас славно друштво касине, далѣ има 9 соба за путнике, кое су све исто као и собе слав. друштва касине и салон за кафану, снабдѣвене потребитим намештаем самога властника. Осим тога бива пред том кућом на годиву пет вашара.

Ближа условия могу се дознати код властника Ђорђа пл. Милекића у Митровици.

107—2—3

Властник, издаватель и одговорни уредник Ђорђе Поповић.

Брзотиском Игнята Фукса у Новоме Саду.